

Првог октобра европски комесар за проширење Штефан Филе сазвао је политичке лидере Срба из Републике Српске и Бошњака и Хрвата из Федерације БиХ на састанак у Брисел, како би поново разговарали о нерешеним питањима, првенствено о провођењу пресуде „Сејдић, Финци“. Изгледа да су због тога лидери Хрвата и Бошњака баш ових дана интензивирали преговоре о решењу тог питања, али са намером да у проблем поново увуку српске политичаре.

Јер, како другачије тумачити иницијативу СДА да се на преговарачки сто поново „убаци“ предлог из пропалог „априлског пакета“ уставних промена од пре седам година којим се предвиђало да трочлано Председништво БиХ „замене“ један „председник“ и два „потпредседника“?! Када се томе дода „образложење“ СДА да нипошто не прихвата асиметрично решење за избор чланова Председништва БиХ у два ентитета, иако против асиметричног решења нема ништа против нико други међу водећим лидерима Бошњака и Хрвата, те упркос чињеници да је и сама БиХ својим уставом асиметрично уређена – онда је очито да циљ најјаче бошњачке странке није да буде конструктивна зарад убрзања „европског пута“ БиХ, како у СДА најрадије воле да кажу за себе. Другим речима, решење за провођење пресуде „Сејдић, Финци“ биће далеко све док европски пријатељи СДА не буду озбиљно решили да објасне својим бошњачким партнерима да су се „мало“ преиграли.

То сигурно неће учинити заменик помоћника америчког државног секретара Филип Рикер који је приликом онедељних сусрета и са лидером СДА и са осталим лидерима Бошњака, Срба и Хрвата обавезно наглашавао потребу америчке администрације за решењем питања поделе војне имовине. Рикерову администрацију, наиме, много више од провођења пресуде „Сејдић, Финци“ занима договор о подели војне имовине, као услова за брже кретање БиХ ка НАТО-у. Али и овде је проблем сличан: са постизањем договора понајвише отежу у СДА – а мало им у томе помажу и други бошњачки политичари - док су српски политичари пристали на поделу војне имовине, али под условом да се то реши у пакету са поделом све остале имовине и јасно дефинише начин књижења, наравно у складу са Уставом БиХ.

Дакле, изазови са којима ће се српски политичари суочавати у Сарајеву нису ништа

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 03 септембар 2013 23:32

мањи него свих ових година, мада су, рецимо, знатно подношљивији неголи пре седам-осам година, када су и међународни притисци у правцу сужавања надлежности Српске били знатно јачи. Другим речима, данас је српским политичарима у заједничким институцијама БиХ много лакше да кажу и шта желе и шта не желе, а да не страхују за свој политички живот, него што је то било до пре седам-осам година.

Последњих година Срби су јединствено устајали у Сарајеву против сваког предлога закона који је противречио Уставу БиХ: није било суштинских разлика међу посланицима СНСД-а, СДС-а, ПДП-а и ДНС-а. Тих разлика не би требало да буде ни убудуће, иако се промени равнотежа представљања, ако ништа оно барем због претпостављене равнотеже страха од могућности да они који буду рушили политичко јединство буду проглашени ако не издајницима, оно „бар“ набеђеним патриотама. Уколико се, дакле, догоди да за годину дана на изборима за Парламент БиХ подједнак број гласова освоје СНСД и СДС, уз покојег посланика својих коалиционих партнера – поменута равнотежа страха ће их најпре натерати на усаглашено политичко деловање у Сарајеву. То можда није нека велика гаранција опстанку Српске, али је, ипак, много већа од јединственог (СДС, СНСД, ПДП) прихватања „априлског пакета“ уставних промена пре седам година на штету Српске. Што – ко се тога не сећа – није прошло највише захваљујући Харису Силајџићу.

Е, сад, могу ли на нову унутарсрпску равнотежу страха како утицати власти у Београду, посебно када се буде одлучивало о питањима битним за тзв. европску будућност БиХ ? Свакако да могу, али коначан одговор на то питање крије се у одговору на питање да ли ће им се то исплатити.

Овде најпре ваља разјаснити да у наредном периоду најважније „европско питање“ у БиХ неће бити спровођење пресуде „Сејдић, Финци“, него успостављање „механизма координације“. Решење пресуде „Сејдић, Финци“ сада је у рукама водећих бошњачких и хрватских политичара који о томе треба да се договоре и оно више неће задирати у интересе Српске, наравно ако српски политичари остану при свом предлогу да се брише само префикс „српски“ испред назива функције члана Председништва БиХ из Српске.

С друге стране, још није обелодањен предлог механизма координације који ће

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 03 септембар 2013 23:32

предложити Српска за тзв. европска питања БиХ. Извесно је да ће се хитно тражити доношење овог механизма за добијање новца из ИПА фондова за период 2014-2020. године. Но, не треба сумњати да ће изглед тог механизма битно одредити изглед механизма координације који ће бити потребан у неком каснијем периоду(после 2014. године), када се дође до усвајања тзв. европских закона. Бошњачки политичари траже да се формира посебно тело на нивоу БиХ у коме ће се доносити све одлуке из домена „европских интеграција“ БиХ, на шта у Српској не пристају, већ траже да механизам координације представља „комуникацијски мост преко којег се презентује Европској унији оно што је усаглашено на унутрашњем плану”, како то објашњава премијер Српске Жељка Цвијановић.

Оно што Цвијановићева назива „комуникацијским мостом”, Златко Лагумџија исмева твдњом да се таквим схватањем механизма координације БиХ представља као „поштанско сандуче”, што он, је ли, неће дозволити. Другим речима, заменом теза попут ове, из Сарајева ће већ ове јесени тражити „мало” више централизације у БиХ него што је има у Уставу БиХ. Биће то овога пута праћено причом да БиХ губи милионе евра из претприступних фондова ЕУ, што се већ догађа, али ће, по старом обичају, сва одговорност за то бити пребацивана на Српску.

Е, сад, ако власт у Београду допусти да буде увучена у ову причу да би помогла договор о „евроинтеграцијама” БиХ – то би могао бити опасан преседан у „добросуседској сарадњи”. Просто речено, сарајевско тумачење механизма координације подразумева радикалан рез у Уставу БиХ, а то би са становништа интереса Српске било непотребно. Тим пре што решење у складу са Уставом БиХ није тако тешко наћи, ако се тражи у складу са стварним потребама у Српској и Федерацији БиХ. Другим речима, свако посредовање у коме се превиђа Устав БиХ, било из Брисела или Београда, тешко да ће донети добро било коме у БиХ, а Србима понајмање. Србе ће, изгледа, пре разбеснети макар и какав суптилан покушај из Београда да се наметне као „помиритељ” у БиХ, тим пре што ни на бриселски споразум Београда и Приштине нису гледали нимало

Евроинтеграције као изазов или претња за РС

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 03 септембар 2013 23:32

благоднаклоно.